

Ba Lan giờ là mùa tuyết tan. Tin Tình tình Lech Kaczynski và phu nhân cùng đoàn tuồng từ n trong v r i máy bay đã làm bàng hoàng c đ t n c.

Cháng ai còn thißt làm ăn gì, chá chá mong tin tßc. Ngày chá nhßt (11/4) bißt tin bußi chißu linh cßu cßa Tßng thßng sß đßc đßa vß trßc, ngßi ta cß lßng lß ra đßng phß, đi vß phía sân bay đß đón linh cßu Tßng thßng. Ngßi nßi ngßi đßng đßc hai bên đßng tß sân bay Warszawa vß đß n Dinh Tßng thßng. Hß đã đßng đón nhß thß tß trßa cho đß n tß n chißu, rßi kéo vß qußng trßng trßc Dinh Tßng thßng, thßp lên hàng ngàn ngß n nß và cßu nguyên qua đêm... Có nhßng cß già mái đßu bßc phß, cß chßng gßy đß n đây; nhißu cßp vß chßng bßng bß theo con nhß; mßi tßng lßp xã hßi đßng nhß mußn sát cánh bên nhau đß cùng chia sß nßi đau thßng cßa dân tßc. Chá thßy nhßng gßng ng mßt thß n thß, nßc mßt và hoa! Nhißu ngßi Vißt và dân nhßp cß khác cũng rßi nßc mßt.

Dân Ba Lan tập trung trước Dinh Tình tình
cßu nguyên trong đêm

Lech Kaczynski sinh ngày 18 -6-1949 tßi Warszawa, ông nhß n bßng Tißn sĩ Lußt (1980), bßo vß lußn án TS khoa hßc (Dr Habil) năm 1990 và là giáo sß Đßi hßc. Ông thành lßp Đßng Pháp lußt và Công lý, ra tranh cß và nhân dân trßc tißp bß phißu bßu ông làm Tßng thßng (nhißm kß 2005 - 2010).

Là Tội phạm trong cộng đồng, tôi mới chỉ căn cứ chung chung vào số người trong Dinh Tội phạm trong cộng đồng, ông và người bạn tôi sống cùng tôi, làm việc cùng nhau ở một công ty Giáo dục. Vợ ông, bà Maria, một trí thức sống khiêm nhường, người hiền lành, nhút nhát bình dân. Con gái ông bà làm Luật sư ở một tòa án lớn. Nhưng người bạn tôi đi làm và gửi báo chí thông tin xuyên “săm soi”, “bãi lòng tìm vết” các chính trị gia, nhưng họ đã chèn ép tìm ra được cái gì về tôi về tham nhũng, tiêu cực, xa hoa, lãng phí ông và gia đình. Họ đành chê ông quá giàu đi “nhặt mớ khoai tây”, bà thì lúc nào cũng mặc màu tím “nhặt mớ con chuột xám”, không thể hiểu rõ là một Địch nhân thù địch!... Giờ đây nhưng người bạn tôi đó lại ca ngợi ông bà. Có người nói: “Ông không còn để tha lỗi cho tôi!”...

Nhưng đi vào quan trọng nhất, ông đã tiếp nối sự nghiệp của hai Tội phạm trong cộng đồng tiền nhiệm sau “cuộc Cách mạng dân chủ”, đưa Ba Lan phát triển nhanh và vững chắc trên con đường dân chủ, xã hội dân sự theo những tiêu chuẩn văn minh châu Âu. Ông thấy ông không thể làm như những người khác, những người giá trị truyền thống của dân tộc Ba Lan và thực thi pháp luật nghiêm minh, đem lại cho người dân một đời sống an lành. Nhưng đi vào tự nhiên trong xã hội Ba Lan hiện nay thì người Việt Nam ta lại khó tin.

Tất cả trẻ em, kể cả dân nhập cư cũng có thể được nhận, cả 6 tuổi là UBND quận (không có cấp phường) đưa gia đình đến tận nhà mới cho cháu đến trường. Tất cả học sinh từ lớp 1 đến lớp 12 đều học miễn phí. Sinh viên học các trường đại học được công bố không phải đóng học phí. Học sinh chỉ đóng tiền cho sinh hoạt của bản thân: ăn uống, đi tham quan, đi mua sắm... cho Hội phụ huynh (giáo viên không được đến thăm con học sinh). Còn nhớ năm 2005, khi tôi sang Ba Lan, thấy cô giáo dạy toán cháu mình suốt từ lớp 1 đến lớp 4, tuần nào cũng phải kèm thêm mấy buổi chiều để cháu theo kịp các bạn (cháu tôi Việt Nam sang vào lớp 1 ngay, chưa biết tiếng Ba Lan), thì cảm động quá. Tôi liền báo con đưa đến nhà cô để cảm ơn và tặng chút “quà quê hương”. Con tôi dấy lên, đây không phải huynh nào được làm như thế! Cuối năm học, tôi đi đến trường kết thúc, thấy cháu học khá. Ban phụ huynh đưa cho mẹ cháu 2 bông hồng để tặng cháu lần đầu tiên đến trường 2 cô giáo; còn đưa đi đến phụ huynh tặng mẹ cháu một gói quà. Gửi đi thôi. Có một chuyện buồn: cuối năm các cháu đi mua sắm, không may xảy ra tai nạn làm chết một học sinh. Vào ngày nghỉ, thấy Hiếu ở trường ở nhà, không liên quan gì đến tai nạn đó, nhưng thầy xin thôi. Thầy rất có uy tín nên Hội phụ huynh xin thầy hãy tiếp tục làm Hiệu trưởng. Thầy nói: hãy cho tôi thôi việc để tôi được thanh thản! Mẹ tôi hôm rồi, thấy cháu tôi học lớp 10, về nhà, một buổi, báo cô phụ, vì vắng học và một bạn gái. Cô giáo báo cho con phải mua một bó hoa để, đến trường báo thầy và nói lời xin lỗi. Cô nhà báo đúng quá rồi. Nhưng báo không cho tiền, phải lấy tiền từ túi tiền ra mà mua hoa để trả giá cho bài học.

Tôi thấy nói đùa hai cháu này “gà công nghiệp” quá, Ba Lan có mua hàng mới tí cũng khó. Trẻ em 16 tuổi, mua rượu, bia, thuốc lá không ai bán (dù cháu tôi đã cao 1m75). Trẻ em các trường học không thấy các hàng quán ăn uống, càng không tìm đâu ra các quán cà phê đèn mờ, bia lạnh mát, quán Nét, hiệu sách mới, nhà nghỉ. Người lớn “ăn có nết, chơi có chừng”, nên ở trường em dưới 18 tuổi không được phép vào. Cái gì đã cấm mà vì phạm thì xử lý thật...

Cuåi 2009 và đåu 2010 con gái tôi phßi vào bßnh vißn 3 lßn. Phßi gßi đißn đß đßc hßn ngày khám, rßi hßn ngày vào bßnh vißn (trß cßp cßu). Ngßi bßnh đß vào nßm vißn, mßi vißc đßu do bßnh vißn chßu trách nhißm. Ngßi nhßa chß đßc thßm ngoßi giß chßng 10 phßt/ ngày. Mßi lßn ra vißn, bßnh nhßn và ngßi nhßa (ngßi Vißt) cß bßn khoßn, vì có thß bßo hißm rßi, không phßi trß mßt đßng nào, tßng qußa bßc sĩ không nhßn, chß nhßn bßu hoa.

Con tôi nói, có chuyßn bußn: đß có 2 ngßi phßn Vißt vào “cßp cßu” sinh con trong bßnh vißn, không có gißy tß giß, sßp đßn ngày ra vißn, hß bß con trßn mßt! Bßc sĩ phßn nßn, sao lßi làm thß? . Không có tißn thì sß kê khai xin nhßa nßc, còn Bßc sĩ chß chßa trß cho bßnh nhßn theo lßng tâm và trách nhißm cßa mình, chß có phßi vì tißn đßu! Đißu tß nhiên nhß thß nhßng ngßi Vißt mình cßng ngßng, không tin!...

Tôi cß truy tìm xem “cái mßt trái cßa cß chß thß trßng” đß hßy hoßi giáo đßc và y tß ra sao, nhßng không thßy! Các vißc khác, chßa trßi nghißm, không dám nói. Nhßng có ngßi Vißt tßng rßng Ba Lan nghßo khß quá, Tßng thßng phßi đi máy bay TU 154 do Lißn Xô sßn xußt hßn 20 năm trßc, nay Nga đß không còn dùng! Không phßi thß đßu. Đßng là Ba Lan có nhßng cái kém hßn Vißt Nam: dân sß chß có 38,6 trißu, dißn tích 322.577 km2, xßp xß Vißt Nam, nhßng chß có vài ba sân golf... GDP cßa Ba Lan tß 2005 đßn 2008 chß tăng trßng 4- 6% năm, năm 2009 chß 1,7% năm. Tßng GDP cßa Ba Lan năm 2007 là 604,4 tß USD (VN hßn 80 tß), GDP bình quân đßu ngßi/năm là 15.894 USD (VN 1.040 USD)... Chß vì tißt kißm cho công quß, chßt chßu tßng đßng tißn thuß cßa dân dành cho giáo đßc, y tß, chăm lo cho ngßi nghßo, giúp đßngßi nhßp cß... mà Tßng thßng không cho mua máy bay mßi!

Tôi không mußn khóc mà vißt nhßng dòng này, nßc mßt cß trào ra!